

Informativni list za držanje ptica

Uobičajeni životni vijek: tigrice (papigice) i kanarinci žive do 15 godina, agapornisi (vrsta papagaja) do 20 godina, papagaji do 80 godina

Troškovi

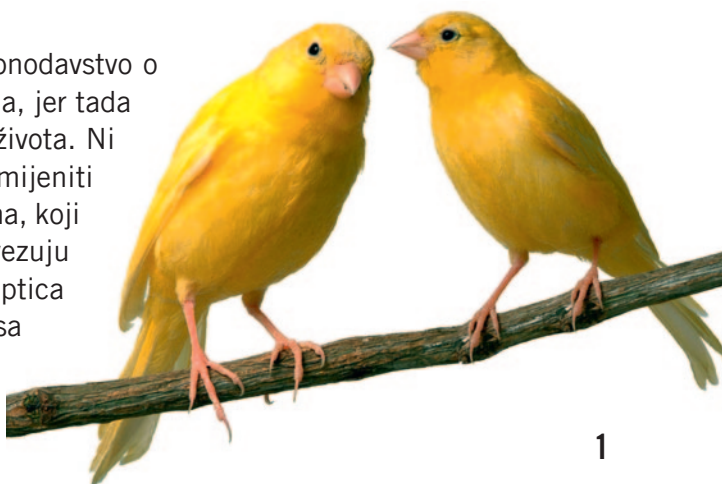
Životinja	60-250 CHF	Zavisno od vrste, papagaji su skuplji
Početni troškovi	1000-5000 CHF i više	Krletka, granje za penjanje, hranilice i pojilice, pijesak, ostala oprema
Godišnji troškovi	oko 500 CHF	Hrana, troškovi veterinara, boravak u pansionima za životinje tijekom godišnjeg odmora ili kućna njega
Ostalo	Dodatni troškovi veterinara mogu znatno povisiti cijenu životinje	

Ptice moraju imati uvjete za letenje

Prije donošenja odluke za nabavku ptice kao kućnog ljubimca, budući vlasnik/vlasnica se mora temeljno informirati kod stručnjaka i u stručnoj literaturi. Uobičajeni kavezi za ptice su suviše mali i nisu odgovarajući, zbog toga što u njima ptice ne mogu letjeti, već samo unaokolo skakutati, tako da njihova muskulatura zakrčlja, a ponašanje se remeti. Kavezi čija je površina manja od 2400 cm² (na primjer 40 x 60 cm) su zabranjeni za držanje ptica. Minimalna površina je zakonski propisana na sljedeći način: tigrice (papigice) i kanarinci: 2400 cm² podna površina i 50 cm visina. Nimpfe (australijske smeđe papigice) i rozele: ½ m² podna površina i 60 cm visina, veći papagaji (sivi i amazonski papagaji) 7000 cm² i 1,2 m visina, are i kakadui: 10 m² i 3 m visina. Držati ptice u ovakvom kavezima još ne znači držanje u skladu sa vrstom, pošto one tu ne mogu stvarno letjeti. Tko svojoj ptici dopušta samo sat vremena dnevno slobodnog leta, tako da ona još 23 sata mora provesti u kavezu, također ne drži svoju životinju na odgovarajući način. Optimalno je držati krletku na više kvadratnih metara podne površine ili prostorija za ptice sa ograđenim spoljnim područjem, gdje bi mogla slobodno letjeti, što važi i za male ptice, a sve to njihovo prikladno držanje ne čini nimalo jeftinim. Minimalne mjere za krletku iznose 2 x 0.8 x 1.8 m za 6 kanarinaca, tigrice (papigice) ili 2 nimfe. Patuljastim vrstama papagaja je u svakom slučaju potrebna zasebna soba sa vrtom krletkom, velikim papagajima potrebne su krletke od 100m², kako bi uopće mogle da lete. Ptice nisu dekoracija za dnevnu sobu, niti su igračke!

Ptice su društvene životinje

Ptice ne bi trebalo nikada držati same. Švicarsko zakonodavstvo o zaštiti životinja zabranjuje pojedinačno držanja životinja, jer tada čame tokom svog neutješnog, dosadnog i usamljenog života. Ni ogledalo, ni plastične ptice, niti ljudi ne mogu zamijeniti pripadnika njihove vrste! Ptice žive uglavnom u parovima, koji se mogu udružiti u velika jata. Parovi se ponekad povezuju za čitav život i njeguju intenzivan odnos. Dakle, držanje ptica mora omogućiti neograničen društveni kontakt sa pripadnicima njihove vrste u prirodnom grupnom spoju. Mužjake kanarinaca ne treba držati same, oni pjevaju ljepše i češće upravo kada žive zajedno sa

ženkom – pjesma služi tome da se namami ženka, da se pojača veza i da se odbrani teritorija. Govor tigrice koja je odnjevovana usamljena, ne predstavlja ništa drugo, do poremećaj ponašanja!

Porijeklo ptica

Birajte samo životinje iz švicarskih odgajališta i odgovarajuće odnjevovane. Najpogodnije su one vrste, koje se već dugo uzgajaju u zatočeništvu i o kojima se već dosta zna, kao što su kanarinci, tigrice, japanski galebovi ili neke vrste zeba kao što je zebrasta zeba te različite vrste agapornisa. Za mnoge vrste papagaja je neophodna dozvola za držanje izdana od strane kantonalne veterinarske službe. Domaće ptice se ne smiju zatvarati i držati, osim u većim prostorima sa službenom dozvolom.

Gdje kupovati? Na šta obraćati pažnju?

Ptice treba kupovati u lokalnim utočištima za životinje, koji pripadaju jednom od društava za zaštitu životinja ili u jednoj Zoo-specijaliziranoj prodavici, koja svoje životinje po mogućnosti drži u skladu sa vrstom i nudi kompetentno savjetovanje, kao na primjer u jednoj od prodavnica sa Žigom za zaštitu kvalitete VZFS Codex ili kod jednog uzgajivača, čiji ste način držanje životinja i uvjete uzgoja mogli prije kritički provjeriti. Važno je voditi računa o tome da ne kupujete ptice sa ekstremnim osobnostima. Postoje ćubasti kanarinci, koji zbog perja iz ćube ne vide dobro ili kanarinci – pozeri, kao što je Gibber italicus, koji je odgojen tako da je postao bogalj. Ove vrste treba izbjegavati i birati ptice normalnog perja i izgleda.

Odustanite potpuno od kupnje životinja putem interneta! Životinje koje se nude na internetu potječu često iz masovne proizvodnje i uzgajaju su pod jezivim uvjetima. Također se i ilegalna trgovina životinjama odvija putem besplatnih oglasa u internetu, gdje se često događa prevara.

Što je potrebno pticama?

Krletka treba da stoji na svijetlom, barem tijekom jednog dijela dana osunčanom mjestu (npr. soba na sjeveroistoku), s tim da se po potrebi može i zamračiti. Najbolje je da nije otkrivena sa svih strana, kako bi ptica imala neki zaklon. Ptice moraju uvijek imati mogućnost da se povuku na visinu koja nadmašuje vidokrug promatrača. Ljudska sjenka koja pada odozgo ostavlja utisak neprijatelja iz zraka (ptice grabljivice), što izaziva stres. Propuh, nepotrebna uznemiravanja (ostali kućni ljubimci, djeca) i nepravilno osvjetljenje se moraju izbjegavati. U istoj prostoriji ne treba pušiti, kuhati niti gledati televiziju. Agapornisima, kao pticama koje spavaju u rupama i zebrastim zebama koje spavaju u gnijezdima, potrebno je pružiti odgovarajuće prilike za spavanje, kao što su korpice od pruća. Kod ostalih vrsta ptica se postavljanjem gnijezda i kućica za gniježđenje međutim pobuđuje nagon za ležanje na jajima.

Potrebna je kupaonica za ptice, hranilice i pojilice sa uvijek svježom vodom. Krletka treba biti opremljena prirodnim granjem koje bi služilo kao šipka za sjedenje (plastične i drvene šipke također izbaciti iz kaveza!). Svakih par dana treba ptici davati svježe grane kao sredstvo za animaciju. Smreka, jela, ljeska, vrba, bukva, breza, lipa, neprskane voćke nisu otrovni. U svakom slučaju pijesak se mora uvijek imati, bilo na dnu kao podloga ili u zasebnoj posudi. Pticama je potrebno dodatno davati vapno, koje može biti u obliku tamno smeđe ljuške ili specijalnog vapnenca. U prodavnicama kućnih ljubimaca se prodaje hrana za svaku vrstu, ali ipak životinjama treba ponuditi dodatno i animaciju (na primjer napraviti hranu sa prosom, klasjem žitaricama, divljim sjemenkama, klicama,...)

Kontrola razmnožavanja

Moramo Vas odvratiti od razmnožavanja ptica, jer je smještanje ptica u, za njih zaista odgovarajući, životni prostor enormno teško ili čak nemoguće. Osim toga, ove dugovječne životinje u utočištima i prihvatilištima čekaju dovoljno dugo dobro mjesto. Većini ptica se ne pruža podesna prilika za svijanje gnijezda (gnijezdo u šupljini drveta kod tigrica, gnijezdo u koritu kod kanarinaca) kako bi

se spriječilo razmnožavanje. Ukoliko ipak ženka započne sa svijanjem gnijezda, nakon što snese jaja, mogu se zamijeniti vještačkim. Odgoj ptica kroz ljude treba odbaciti, jer tako nastaju ometene životinje sa poremećajem u ponašanju te bolesne životinje i svakako treba odustati od kupovine kroz ljude odgojenih ptica!

Ptice i godišnji odmor

Najbolje je osjetljive ptice ostaviti kući u njihovoj krletki, gdje ih može hraniti i njegovati stručna, pouzdana osoba. Kao alternativno rješenje nudi se i odvođenje životinje u pansion za životinje, gdje dnevni boravak staje 15–30 franaka. Napuštanje životinja je zakonom zabranjeno i može biti kažnjivo i do 20 000 franaka.

Ptice i djeca

Ptice odgojene u skladu sa vrstom nude djeci zanimljive mogućnosti za promatranje. Pripitomljavanje na stres osjetljivih ptica kao "životinja za maženje" je pak upitno. Djeca se ne mogu sama starati o pticama. Odrasli moraju preuzeti odgovornost, djecu uputiti u ophođenje sa pticama i nadzirati ih.

Informacije i kontaktna mjesta

- Brošuru "Ptice kao domaće životinje" (njemački, francuski, talijanski), savjetnik Švicarsko društvo za zaštitu životinja STS, možete besplatno naručiti uz slanje frankirane C5 kuverte, sa naznačenom vlastitom adresom kod: Schweizer Tierschutz STS, Dornacherstrasse 101, Postfach, 4008 Basel, tel.: 061 365 99 99, faks: 061 365 99 90, www.tierschutz.com, sts@tierschutz.com, besplatno savjetovanje (njemački, francuski, engleski), besplatne brušure, adrese utočišta za životinje, Kinderclub www.krax.ch
- Prihvatno mesto za male i velike papagaje APS, sekcija Švajcarskog društva za zaštitu životinja, Frauenfelderstrasse 95, 9548 Matzingen, telefon: 052 376 45 45, www.auffangstation.ch; info@auffangstation.ch, prihvatilište za životinje specijalizovano za papagaje, besplatno pružanje savetodavnih usluga, pronalaženje novog doma za papagaje koji ga ne poseduju.
- Brošura „Mali papagaji – kako pravilno držati životinje“ (na nemačkom, francuskom i italijanskom jeziku), u izdanju Saveznog zavoda za pitanja veterine BVET. Priručnik može biti besplatno poručen kod Saveznog zavoda za pitanja veterine BVET, te može biti memorisan u formatu PDF sa internet stranice BVET – www.bvet.admin.ch i www.tiererichtighalten.ch.
- Izuzetno valja preporučiti knjigu o malim papagajima „Kako razumeti male papagaje i kako ih držati u skladu sa potrebama njihove vrste“ (samo na nemačkom jeziku), autor Esther Wullschleger Schättin, koja po ceni od 36,- švajcarskih franaka može biti poručena preko www.nature-themes.ch.
- Izradnja velikih kaveza za ptice Senn, R. Senn, Wiesenweg 2, 3373 Heimenhausen, telefon/ telefaks: 062 961 65 68, mobilni telefon 079 332 95 68, www.volieren.ch, info@volieren.ch

Urednik:

Schweizer Tierschutz STS, Dornacherstrasse 101, 4008 Basel,
Tel. 061 365 99 99, Fax 061 365 99 90, www.tierschutz.com, sts@tierschutz.com